

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEN: Po tekacie 1 mm w 1 szerebie (szer. szp 22 mm) 36 gr. W tekacie 1 mm w 3 szerebie (szer. szp 69 mm) 8 gr. — zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tytułu druk (najwyżej 3 słowa) 46 gr.

Rok IV.

Nr. 19.

Kraków, sobota 24 stycznia 1942.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisów będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4,50 zł z odnośnym opłatom do domu. Za przewoźni dopłaty portu. Konto czekowe: Warszawa 658.

Ofensywa japońska przeciwko Burmie.

Próba odcięcia słynnej drogi burmańskiej. Japończycy zwycięsko pokonują olbrzymie trudności terenowe.

Tokio, 23 stycznia. Według specjalnego sprawozdania gazety japońskiej „Tokio Nihon” pochodzącego z frontu na pograniczu pomiędzy Syjama i Burmą, japońskie siły zbrojne, które stały w pogotowiu na północno-zachodnim pograniczu Syjama, przekroczyły w godzinach rannych dnia 20 stycznia rzekę Salwein, która w tym miejscu częściowo tworzy granicę pomiędzy obydwojma krajami.

Znaczący to, iż sam Japończycy operacjami swymi, skierowanymi przeciwko Burmie, utworzyli już trzeci front, którego celem jest odcięcie szybka akcja ważnego szlaku burmańskiego na północ od Rangoonu. Tem samym równocześnie wszystkie siły nieprzyjacielskie, znajdujące się w rejonie Mulmein i Rangoon oraz dalej na północ, byłyby zagrożone z trzech stron, a mianowicie raz z północnego kierunku od Tavoy, powtórnie ze strony Mulmein oraz wskutek wyżej wymienionych operacji poprzez rzekę Salwein.

Przez to zostałaby unicestwiona nie tylko ostatnia możliwość dostarczenia materiałów wojennych do Czungkingu, lecz również uniemożliwiono by Anglikom dokonanie przesunięcia wojskowych z północnej Burmy, względnie z pogranicznych północnych terenów chińskich na południe.

W czasie operacji wymierzonych przeciwko Burmie trzeba, jak jednomólnie potwierdzają raporty z tamtejszego frontu, pokonywać wielkie trudności terenowe, co tem większego znaczenia nadaje dotychczas osiągnięciem sukcesom. I tak japońskie siły zbrojne, które rozpoznały bezpośrednio natarcie w zachodnim kierunku na Mulmein, musiały przebyć wniwczas 2.000 metrów wysoki łańcuch górski, który w postaci naturalnego wału tworzy granicę pomiędzy Syjama i Burmą. Do przeprowadzenia operacji tych użyto — według sprawozdań — jednostek zmotoryzowanych, które równocześnie w kilku miejscach przekroczywszy wzgórza, uderzyły w kierunku na Burmę. W ostatnich sprawozdaniach jest już mowa o zdobyciu znaczących terenów oraz o bezpośrednim zagrożeniu Mulmein.

Zarówno operacje, wymierzone przeciwko Mulmein, jakoteż te ostatnie skierowane na Tavoy, a obecnie stamtąd w dalszym ciągu w kierunku na północ, dokonywane są w ścisłej współdziałaniu z lotnictwem japońskim. Szczególnie wielkie znaczenie współpraca ta miała przy przekroczeniu pasma gór oraz niszczeniu obiektów wojskowych przeciwnika na zapleczu jego właściwego frontu. Lotni-

Zagrożenie łączności z Indjami.

Lizbona, 23 stycznia. Przebiecie się wojsk japońskich do Tavoy na wybrzeżu Burmy, wywołało w kołach angielskich niezwykle alarmujące wrażenie, ponieważ dzięki temu sukcesowi Japończycy nie tylko dostali w swoje ręce nowe terytoryj brytyjskie, dostarczające cyny i kauczuku, ale także zapewnił sobie nowe silne stanowisko nad Oceanem Indyjskim i nad zatoką Bengalską. Równocześnie fakt ten stanowił jeszcze większe niż dotychczas zagrożenie połączeń morskich z Indjami.

Jak decydujące znaczenie posiada to dla Indji, świadczy doniesienie londyńskiego czasopiśmie „Financial News” z Delhi. Depesza ta podkreśla, że rozwój indyjskiej produkcji wojennej znajduje się jeszcze w stadium początkowym i uzależniony jest w zupełności od dowozu z za morza, przedostawianym do Stanów Zjednoczonych.

Jak twierdzi „Financial News” Indie poezyniły w Stanach Zjednoczonych zamówienia w wysokości około 7 milionów funtów szterlingów. Za mówienia te mają być wykonane w ramach tzw. ustawy lombardowej. Chodzi tu w pierwszym rzędzie o maszyny narzędziowe, urządzenia fabryczne i t. d., które miały umożliwić Indjom rozbudowę własnego przemysłu wojennego. Już dzisiaj większa część dostaw do Stanów Zjednoczonych kierowana jest do Indji przez południowy Atlantyk dookoła Afryki, ponieważ droga przez Ocean Spokojny nie jest już bezpieczna.

sko w Tavoy w zupełnie nie uszkodzonym stanie zostało przejęte. W czasie dalszego posuwania się stamtąd, odbyły się, według zgodnych raporty frontowych, na froncie na północny wschód od Tavoy w pobliżu bardzo silnie umocnionej Myitty nad wyraz zacięte walki artyleryjskie, przy czym i tutaj decydującą rolę odegrało znowu lotnictwo japońskie.

Okolice Tavoy obfituje w bardzo dobrą wodę do picia, co właśnie na tych tropikalnych obszarach ma bardzo wielkie znaczenie dla całości operacji. Operacje, dokonywane w kierunku na Mulmein, równocześnie zagrażają Martaban, stanowiącemu stację końcową linii kolejowej, biegnącej z północy poprzez Rangun. Martaban znajduje się zaledwie o kilka kilometrów od Mulmein, lecz na północnej stronie ujścia rzeki Salwein.

W związku z zakrojonym na wielką skalę atakiem na Burmę, japońska kwatera główna informuje, iż japońskie oddziały w

dniu 17 stycznia natarły na nieprzyjacielskie pozycje w rejonie rzeki Tavoy na terenie prowincji Tenasserim, przy czym rozproszyły pod Coundeader odległe o 26 km. na północny wschód od Tavoy 600 żołnierzy.

Miejscowości Tavoy zajęły wojska japońskie w godzinach wieczornych dnia 17-go stycznia. Przy tej okazji wzięto 150 jeńców do niewoli, zaś nieprzyjacieli poniosł straty w postaci 570 poległych.

Jak wynika z ostatniego komunikatu frontowego z Burmy, wojska japońskie grupy armii, posuwające się w kierunku Moulmein, pokonały w zaciętych walkach na granicy Moulmein oddziały brytyjskie w sile 40.000 żołnierzy, które stawiały silny opór na granicy.

W ataku japońskich samolotów na Moulmein zestrzelono 2 aparaty typu „Buffalo”, zaś w walkach powietrznych nad granicą Burmy 2 samoloty typu „Curtiss”.

Australia czuje się zagrożoną.

Sztokholm, 23 stycznia. Po kilkakrotnym gwałtownym bombardowaniu przez Japończyków Rabaulu, coraz głośniejszy odzywiają się w Sydney głosy, iż Australijczycy, według wszelkiego prawdopodobieństwa mają powód liczyć się nie tylko z inwazją na Nową Gwineę, lecz także z poważnym zagrożeniem samej Australji.

Australijski minister lotnictwa Drakeford mówi o możliwości wylądowania Japończyków na Nowej Gwinei, dodając, iż zamiarem operacji japońskich widocznie jest uzyskanie odpowiednich punktów opar-

cia, celem dokonania ataku na kontynent australijski.

Premier Curtin oświadczył w swoim przemówieniu, w którym podkreślił zagrożenie Australji: „Kto obecnie po atakach na Rabaul jeszcze o tem wątpi, iż z każdym dniem wojna zbliża się coraz bardziej do Australji, pozbawiony być musi chyba zdrowego rozumu ludzkiego”. Ponieważ odległość pomiędzy Nową Gwineą a kontynentem australijskim wynosi 1.000 km, przystąpiono obecnie do ufortyfikowania Portu Darwin, najważniejszego portu Australji.

Ciężkie walki w prowincji Johur.

Singapoore w dalszym ciągu pod gradem bomb.

Szanghaj, 23 stycznia. Według wiadomości nadeszłych tu we czwartek, sytuacja na półwyspie Malajskim rozwija się w dalszym ciągu planowo na korzyść wojsk japońskich.

Brytyjski komunikat wojenny w Singapoore był zmuszony przyznać, że wojska brytyjskie porzuciły pozycje na wschodnim wybrzeżu półwyspu Malajskiego koło Endau i obsadziły nowe linie obronne dalej na południe. W północno-zachodniej części Johuru toczą się w dalszym ciągu ciężkie walki, w których wojska australijskie są zmuszone wytrzymać główny atak nieprzyjacielski. Na zachodnim wybrzeżu, jak również koło Baku Pahat, toczą się walki o posiadanie dróg prowadzących z tej miejscowości w kierunku północno-wschodnim do Mersing na wschodnim wybrzeżu.

W międzyczasie ufortyfikowana wyspa Singapoore stanowi cel nieprzerwanych gwałtownych ataków lotnictwa japońskiego. We wtorek zaobserwowano nad Singapoorem nie mniej jak 90 ciężkich bombowców, które zrzuciły bomby na obiekty wojskowe. Dotychczas przyznano się, że ofiarą tych ataków padło 64 zabitych i 154 rannych. We środę rano ataki powtórzyły się, przy czym zrzucano ponownie wielką ilość bomb. Na temat szkód i ofiar nie wydano jednak dotychczas żadnego komunikatu.

O zaciętości japońskich ataków powietrznych na obiekty wojskowe stolicy Burmy Rangoon świadczy informacja wydana ze strony brytyjskiej, że jedynie podczas ataków w dniach 23 i 25 grudnia zostało zabitych 1.102 osób, zaś 1.650 odniosło rany.

Brytyjska ludność cywilna ma opuścić Singapoore.

Tokio, 23 stycznia. Jak donosi agencja Domei, do Singapoore przybyło kilka mniejszych transportowców, mających za zadanie przewiezienie z wyspy brytyjskiej ludności cywilnej.

Jak bolszewicy gospodarowali w Besarabji i Estonji.

Berlin, 23 stycznia. Jak donosi bucharski dziennik „Universal” na podstawie danych statystycznych władz miejskich w Kiszyniewie, liczba mieszkańców, wprowadzonych i deportowanych przez bolszewików wynosi 15.000. Cyfra ta nie są objęci mieszkańcy Kiszyniewa, pomordowani przez agentów GPU, których zwłoki znalaziono w katakumbach miejskich.

Obecnie znane są już dane, odnoszące się do liczby osób zamordowanych lub też deportowanych w okresie panowania bolszewickiego z mniejszych miasteczek, jak i z poszczególnych wsi Estonji.

Według tych danych bolszewicy wprowadzili 1326 osób z miejscowości Werro, które uważane są za zaginionych. Z powyższej liczby 375 osób stanowili rolnicy oraz właścianki z miejscowości Tõrwa. Ofiarą terroru bolszewickiego padło 159 mieszkańców miejscowości Helme, z czego 31 kobiet i 36 dzieci.

Brytyjskie lotnictwo naruszyło neutralność Szwecji.

Sztokholm, 23 stycznia. Wyniki urzędowych dochodzeń przeprowadzonych w okolicy Goetaborga w sprawie zrzuconych tamże w dniu 29 grudnia ub. r. pocisków bombowych z całą pewnością wykazały, iż były to brytyjskie bomby lotnicze.

Poselstwo szwedzkie w Londynie otrzymało pełnomocnictwo wniesienia na ręce rządu brytyjskiego noty protestacyjnej z powodu naruszenia neutralności.

Samolot bryt. spadł w Hiszpanji.

Madryt, 23 stycznia. Według doniesienia Reutera z Algieras, 4-motorowy samolot brytyjski, obsługujący służbę pocztową na linii Egipt — Malta — Gibraltar — Landyn, spadł we środę wśród mgły w pobliżu miasta Tarifa na południowym cyplu Hiszpanji. Wszystkie 10 osób znajdujące się w samolocie poniosły śmierć.

Według dalszych informacji, maszyna w chwili uderzenia o ziemię eksplodowała, wskutek czego ciała pasażerów zostały zniekształcone do niepoznania. Na podstawie szczątków odzieży, mundurów i resztek dokumentów można jednak było stwierdzić z wielkim prawdopodobieństwem, że wśród ofiar znajdowali się wyżsi oficerowie brytyjscy i dyplomaci. Zwłoki przewieziono do szpitala w Algieras, a stamtąd do Gibraltaru.

Keitel na audjencji u Horthy'ego.

Budapeszt, 23 stycznia. Generał marszałek polny niemieckich sił zbrojnych, Wilhelm Keitel, szef naczelnej komendy sił zbrojnych, złożył wizytę regentowi królestwa Węgier.

Po przybyciu do stolicy Węgier odwiedził on prezesa rady ministrów Bardossy'ego, ministra honwędów Barthe oraz szefa sztabu generalnego gen. Szombathelyi.

Z obrad komisji gospodarczej w Rio de Janeiro.

Lizbona, 23 stycznia. Komitet gospodarczy konferencji panamerykańskiej w Rio de Janeiro rozpoczął swe obrady. W pierwszym rządzie zajmował się o problemem produkcji gumy.

Wskutek wojny na Malajach i w Indjach holenderskich Stany Zjednoczone straciły bowiem główne źródło produkcji kauczuku. Jak oświadczone na komisji gospodarczej, Stany Zjednoczone potrzebują rocznie 60 tys. ton gumy, która obecnie ma być nabywana w Brazylii. Brazylija produkuje jednak dotychczas zaledwie około 18.000 ton rocznie.

Celem podwyższenia produkcji gumy brazylijskiej powstał projekt wykorzystania lasów gumowych w dorzeczu Amazonki, gdzie — według przybliżonej oceny — ma się znajdować około 300 milionów drzew gumowych. Należy jednak liczyć się z tem, że w tamtejszych warunkach, w gestwinie dziewięcioletnich lasów praktycznie dostępna jest tylko minimalna część tego surowca. Ponadto wykorzystanie go wymagałoby olbrzymiego nakładu kapitału i pracy. Brazylija pragnie już teraz zabezpieczyć sobie rynki zbytu wobec możliwości powstania ewentualnie w przyszłości konkurencji w tej dziedzinie.

W międzyczasie naczelna komenda brytyjska czyni wysiłki, celem otrzymania posilków.

Odwrot wojsk amerykańskich na Luzonie.

Tokio, 23 stycznia. Po okresie kilku dni, w czasie których nie nadchodziły żadne, lub jedynie krótkie doniesienia o operacjach na półwyspie Balang, najnowsze doniesienia z tego frontu stwierdzają, że artylerja nieprzyjacielska, która odgrywała największą rolę w akcji obronnej, znajduje się obecnie w odwrocie w kierunku południowym ku nowym pozycjom.

Doniesienia nie pozostawiają żadnej wątpliwości co do tego, że toczące się tam walki są prowadzone przez obie strony z największą zaciętością. Według tych informacji obrońcy wycofują się pospiesznie i w nieporządku w kierunku południowo-wschodnim ku zatoce Manili. W okolicy portu wojennego Olongapo, mianowicie u południowo-wschodniej części zatoki Subig Japończycy dokonali pomyślnie wysadzenia na ląd nowych oddziałów i obecnie pomimo nieprzyjacielskiego oporu maszerują w kierunku południowym.

Japońskie ataki powietrzne na indje Holenderskie.

Tokio, 23 stycznia. Główna kwatera cesarska komunikuje, że samoloty marynarki japońskiej w czasie ataków na strategicznie ważne punkty w Indjach Holenderskich od dnia 15 stycznia zestrzeliły lub zniszczyły na ziemi 10 samolotów holenderskich, w tem 6 hydroplanów.

Na lotniskach nieprzyjacielskich na Borneo, Celebes i na Molukkach spowodowano wielkie szkody. W dniu 19 stycznia samoloty marynarki zaatakowały porty Sabang i Medam na Sumatrze, zniszczyły tamtejsze urządzenia portowe, a w Sabang zatopiły jeden okręt, pojemności 2.000 ton.

